

Frederikstens Bellining
i 1814.

DL

596

F84B7

ved

N. W. Brock.



Class DL 596

Book .F84 B7

Huitfeldt-Kaas Collection

Bidrag til

Beskrivelse

over

Frederikssteens Beleiring

i Aaret 1814,

samt de dermed nærmest i Forbindelse staaende Begivenheder.

Af

N. W. Brock,

Oberstlieutenant og Ridder af Sværdordenen.

Christiania.

Trykt og forlagt af Krohn & Schibsted.

1844.

UL596
F84 B7

117774
108.

Stift. des. L. d. d. f. m.
L. d. d. f. m.

Forord.

I Aaret 1826 udkom i Christiania et Skrift under Titel: "Fres-derikssteen i Beleiringen 1814, en officiel Rapport med historiske Bemærkninger, af en norsk Officier." Da dette Skrift er mere en poetisk Skildring end en nøiagtig og sandfærdig Beretning, der kan tjene kommende Historikere til Veiledning, har Forfatteren troet, igjennem disse Blade at burde lade fremkomme en paa faktiske Data alene grundet Beretning om hiin Beleiring. Det vigtigste Material hertil, den Beleiringsjournal nemlig, som af Garnisonsauditeuren blev holdt efter Commandantens Befaling, har jeg forgjæves søgt at erholde. Ingen veed hvor den er bleven af. Jeg har saaledes maattet indskrænke mig til at fortælle hvad jeg selv som Dievidne har iagttaget og kan erindre, i Forening med hvad jeg har kunnet udsperge af andre gjenlevende Dievidner, og tør jeg tilføie, at jeg har moralsk Visshed om Alt, hvad her er anført.

Forfatteren.

Smendstjont Krigen med Sverige allerede var udbrudt paany i Aaret 1813, saae det dog temmelig fredeligt ud i Norge ved Begyndelsen af Aaret 1814. Det sønden= fjeldste Infanterie=Regiment, som i mange Aar havde garnisoneret paa Frederikshald, havde sine annecterede nationale Batailloner hjemme i Lægderne paa Fredsfod, da denne Rolighed pludseligen blev afbrudt ved Ankomsten over Svinesund af en Courseer, Oberstlieut. Romer, som, strax Kieltractaten var affluttet, blev sendt fra Danmark til Norge for at forkynde Rigets Afstaaelse til Sverige, og overbringe Kong Frederik den 6tes Proclamation i denne Anledning. Han passerede Frederikstad midt paa Nat= ten, og forkyndte Hensigten af sin Sendelse for Garni= sonens i Hast forsamlede Officierer. Han talte ogsaa med Bønderne paa Skydstationerne om Rigets Afstaa= else til Sverige, og derfra udbredte sig denne vigtige og uventede Efterretning med overordentlig Hurtighed. Endnu samme Dag blev den første nationale Bataillon under søndenfjeldste Infanterie=Regiment beordret at indmar= schere til Garnisonen i Frederikshald med Linietropperne, hvorimod dens 300 Landværn bleve beordrede til Frede=

riksstad under Bataillonskommanderen, Major Fougner, samt Capitainerne Daldorph og Heyde. Regimentets anden nationale Bataillon, der bestod af de jarlsbergiske og laurvigiske Compagnier, blev beordret til Frederikshald saa hastigt fæc kunde, tilligemed dens Landværn.

Da Regimentet havde organiseret sine tvende marscherende Batailloner, rykkede disse ud af Frederikshald, og Garnisonen bestod da, som siden under Beleiringen, af:

- 1) Det sendenfjeldske Infanterie-Regiments Depotbataillon. Denne kunde nys for Beleiringen aldrig stille over 550 Mand under Gevær, naar man fra det tilstedeværende Antal trækker de mange Reconvalescenter og Flere, der var udygtige til Krigstjenesten. Bataillonen blev kommanderet af Oberstlieutenant Ditten; Divisionscheferne vare: Capitainerne Tharum og J. Alger, samt Premierlieutenanterne N. W. Brock og L. Wiegh; subalterne: Premierlieutenanterne Thesen, Reichmann og Molkau den yngre; Secondlieutenanterne Meyer, J. Brock og Daldorph, Bataillonsadjutant, Premierlieutenant W. Bang, Mellemstab: Regimentsquarteermester Capitain Hals og Regimentschirurg Weber.
- 2) Landværn af agershusiske Skarpskytter-Regiments tredje nationale Bataillon, formeret paa 2 Divisioner under Majorerne paa Bartpenge, Huitfeldt og Schlessers. Disse Divisioner skulde tilsammen have været 300 Mand stærke, men havde omtrent 50 Vacante og Syge. Ved samme var ogsaa ansat Maanedslieutenant Bergh.
- 3) Artilleriet: — 16 Mand under Premierlieutenant Zonder, — det sædvanlige Detachement paa Fredsfod fra Artilleriecompagniet i Frederiksstad, som blev

forstærket med 74 hidtilværende Dragoner, under Premierlieutenant Molkau den ældre.

Forsvarsstyrken var saaledes:

Depotbataillonen	550 Mand.
Landværnsdivisionerne	250 —
Artilleriet	90 —

Summa . 890 Mand,

som med Underofficerer og Spillemand kan anslaaes til noget over 900 Mand.

Generalmajor Dhme, forhen Chef for Artilleriebrigaden, var Fæstningens Commandant. Kort for Beleiringen blev Chefen for søndenfjeldste Infanterie-Regiment, Generalmajor Petersen, ansat som Commandant en second. Fæstningsofficerer og Betjente vare: Capitainvagtmeister Bosgraff; ved Ingenieurvæsenet, Capitain Schnitler og Materialskriver Smith; ved Arsenal og Laboratorium, Løjtnantlieutenant Bioug og Fyrværker Dorum; Garnisonsauditeur, Stockfleth. Desuden var i Fæstningen under Beleiringen: 1 Brødbager med Haandlangere, 1 Slavegevaldiger og 1 Profos, samt henved et Enes Slaver. Provianteringen blev besørget af afskediget Major Rosenvinge, og Lægevæsenet af Regimentschirurg Weber med nogle Cygeopvartere.

Sidst paa Vinteren blev en Bataillon af vesterlehnste Regiment indlagt som Garnison paa Frederikssteen, hvorimod næsten alle nationale Mandstaber og Landværn bleve hjempermitterede. Ud paa Sommeren, da de svenske Tropper vare komne tilbage fra Tydskland, blev denne Bataillon igjen trukket bort, og de Permitterede indkaldte.

Imidlertid herskede mellem Naborigerne en besynderlig Mellemting af Krig og Fred. Langs den svenske

Grændse vedblev at være en Forpostkæde under Oberstlieutenant Stabell, hvis heire Fløj i Enningdalen dannedes af Capitain Spørck med sit Jægercompagnie, samt ideske Compagnie af Skarpskytter-Regimentet og leerdalske Jægercompagnie som Reserve i Listedalen. Sponviggen og Evinesund var besat af det gevorbne Fodjægercorps.

De norske Forposter vare strengeligen forbudne at øve Fiendtligheder, og med Samhandel mellem begge Rigers Undersaatter blev seet gjennem Fingre. Ud paa Sommeren begyndte de Svenske at føre Transportfartøier gjennem Evinesund til Iddefjordens svenske Side; en af disse Baade passerede overmodigen tæt under Stranden paa norsk Side, hvor en Underofficiervagt var posteret, og tilraabte denne haanende Skjeldsbord. Underofficieren lod sig henrive af Hidsighed og stød efter Svensken, som hurtig trak sig tilbage uden at skyde igjen. Han blev arresteret paa Frederiksteen, og sat under Tiltale.

Paa samme Tid som de øvrige Tropper i Feldten afslagde Garnisonen den Eed, at ville hævede Norges Selvstændighed, for Commandanten, Generalmajor Ohme, paa Isen ved Bryggene.

Pludselig lod Budstabet om, at den svenske Flotille, understøttet af nogle større Krigsfibe, havde anfaldt vore 40 Kanonbaade, der vare stationerede ved Hvaløerne, og tvunget dem at retirere til Christianiafjorden, hvorpaa de Svenske besatte Hvaløerne.

Fredag den 29de Juli rykkede den svenske Hovedstyrke ind over Grændsen i Enningdalen. Vore Forpo-

ster stode noget længere tilbage paa Fjeldene i 3de Hovedsogn. Løverbag den 30te Juli rykkede de Evenste ikke videre frem, men satte sig Sendag Morgen igjen i Bevægelse, og viste sig ved Middagstid i Kleverne Bo og Snækketorp. Capitain (nuværende Generaladjutant m. m.) Sporck trak sine Poster ind, og stillede sig bag Hejersbækken paa Idesletten. Fra Frederikssteen blev sendt ham et Detachment til Understøttelse under Lieutenant N. W. Brock. Sporck verlede nogle Skud med Fienden, og trak sig derpaa tilbage for dennes afgjorte Overmagt til Tistedalen, ligesom Brock trak sig tilbage til Fæstningen. Den svenske Styrke udviklede sig derefter paa Sletten søndenfor 3de Kirke, og saae man fra Fæstningen, ved Nattens Frembrud, denne Slette oplyst paa alle Punkter af Bagtilde, oprettede af Skiegjærderne paa Stedet.

Da de Evenste viste sig paa Idesletten, lod Commandanten afstøde det aftalte Allarmsignal, hvorefter den Deel af Garnisonen, som laa indkvarteret i Byen, blev indlagt i Fæstningens Kassematter. Bagten paa Byens Torv blev afløst af det borgerlige Infanterie; Byens frivillige Jægercorps*) havde forud udsat en Feltvagt ved Rød- og Lunnestad-Stranden. Major Huitfeldt besatte

*) Det frivillige Jægercorps var allerede oprettet 1807. Dets første Chef var Elling Mathias Holst, der senere var Capitain ved Drammens Borgervæbning. Dets anden og sidste Chef var Dines Klein Mamen, nu i Naade afskediget Chef for den hele Borgervæbning, samt Ridder af Basaordenen. Det bestod af Byens vaabenføre unge Mennesker, der ikke hørte til den egentlige Borgervæbning. Corpsen deltog 1808 i flere Expeditioner mod Fienden, saasom ved Gribsrød, Bårby, Krogstrand, o. fl. Steder. Dets Styrke var henved 80 Mand.

Overbjerget, tilligemed Lieutenant Molkau den yngre og 60 Mand; mindre Detachementer bleve afgivne til Forterne Gyldenløve under Maanedslieutenant Bergh, og til Stortaarnet under en Underofficiers Commando. Borgerskandsen blev besat med en Vagt under Premierlieutenant Reichmann og Secondlieutenant Meyer. Over Artilleriet beholdt Lieutenant Lønder den specielle Commando paa Hovedvolden, og Lieutenant Molkau den ældre i Udenværkerne. Forevrigt blev Fæstningens Vagter og Poster staaende omtrent som før Fiendtlighedernes Udbrud.

Al Frygt for, at Forterne ved en Overrumpling skulde falde i Fiendens Hænder, og deres Skyds anvendt mod selve Fæstningen, vare disse monterede med nogle kasserede Kanoner af liden Kaliber, med Undtagelse af en tyvpundig Haubitz paa Overbjerget, som foruden denne havde 4 gamle ferpundige Jernkanoner i et Slags Blokraperter uden Hjul, samt 4 eet og halvpundige Svingbasser, der bleve betjente liggende løse paa Brystværnkronen.

Fæstningen var provianteret med Bred for 6 Uger, men lidet af andre Fødemidler, undtagen af Lørfisk. For Officierernes Bespisning var aldeles ikke serget. Et Slags Lazareth var indrettet i Skuret over Prinds Georgs Bastion, men da dette maatte nedrives, flyttede man de Syge ind i ledige Rum af det gamle eller nedre Magasinhuus. I Fæstningen fandtes henved 100 Stykker grovt Skyds, men ikke sværere Kanoner end 18pundige, og mange meget forskellige af Dannelselse og Kaliber, saaledes at man endog ikke havde passende Rugler til alle. Nogle havde svenske Baabenmærker, og skulde være erobrede i Krigen mod Kong Carl den 12te. Affutagerne bestode fornem-

melig i lange Ravetter af gammeldags Façon. Til de mindre Kalibre havde ogsaa nogle nye med høie Hjul, samt forøvrigt de saakaldte Rysiraperter, dog uden tilhørende Slæder. Af Feldtartilferie var i Fæstningen 2 Stykker 1punds Kanoner, samt et Batterie 20pundige Haubitzer, hvilke ikke bleve brugte.

Den 1ste August, ved Solens Dpgang, saae man fra Fæstningen den svenske Hær sætte sig i Bevægelse. Tropper, som viste sig paa Gaarden Riishaugen, bleve beskudte fra Dverbjerget, hvorpaa en svensk Parlamen-tair meldte sig, som dog ikke havde andet Grinde, end at overlevere et Exemplar af Kieltractaten med tilhørende Proclamationer. Talrige Troppemæsser saaes at drage mod Listedalen, hvorfra man hørte Skydning begynde henimod Middag. Af Frygt for at blive af-skaaren fra denne Kant, trak det gevorbnæ Jægercorps sig tilbage fra Svinesund til Gaarden Torpum, og sendte Undsætning til Listedalen, som dog kom for sild. Samme Dag passerede de svenske Forposter Svinesund, og slog en Pontonbro over samme (see Generallieut. Staffelts Proces af Morgenstjerne).

Efter et Par Timers Fægtning maatte Capitain Spørck trække sig tilbage, da hans Ammunition var bortskudt, og de Svenske forcerede Dvergangen i Badestedet ovenfor Listedalen. Dette Steds bevæbnede Brugsfolk der udmærkede sig allerede i Felttoget 1808, da ligesom nu, under Anførsel af Dvertoldbetjent Stang og Kjøbmand E. Selmer, trak sig med største Orden og Koldblø-dighed tilbage til Porsnæsbacken, endstjønt de bleve forfulgte af en overlegen Fiende. Listedølerne tilbode derpaa sin Tjeneste i Fæstningen, men da samme af Com-mandanten ikke blev modtagen, nedlagde de Baaben, og

erholdt af de Svenske et Parti Havre, som vor Magasininspection endnu havde liggende ved Møllen i Skoningsfossen, og som de Svenske havde bemægtiget sig. De svenske Forposter besatte samme Aften Høiderne nordfor Byen, og forenede sig med de, der vare passerende over Svinesund, saaledes at man ved Rattens Anbrud fra Fæstningen saa sig ganske indsluttet af fiendtlige Bagtilde. Om Eftermiddagen nærmede Fienden sig fra Dussleven med enkelte Partier, men blev ved nogle Kanonskud holdt i Respect.

Om Ratten havde de Svenske gjort en ny Bei istand over Grimbød, Evalsød, Exerceerpladsen Brødlos, Karrestad og Lie, til Landeveien, som fører til Frederiksstad. Den 2den August ved Morgenens Frembrud satte Hovedcorpsen sig i Marsch fra Id, passerende en om Ratten slagen Bro ovenfor Listedalen, og kom den ovenbestrevne Bei Kl. 7 paa Brødlos Exerceerplads med sin Avantgarde, som fulgtes af Hovedcorpsen. Man talte fra Fæstningen 16 Batailloner Infanterie, 2 Eskadroner Husarer og 10 Kanoner hørende Artillerie, som uafbrudt fulgte paa hinanden til Kl. 1, hvorpaa lige til Solens Nedgang fulgte Bagage, som alt slog ind paa Veien til Frederiksstad. Den afmarscherende Styrke var 2 Armeedivisioner under Feltmarschal Grev Gessens umiddelbare Commando. General Posses Division passerende Svinesund og General Mørners var indskibet paa Flotillen. General Begesack med Reserven blev tilbage paa Id. Da nogle Dage senere denne brød op, og marscherede over Rokke mod Kjolen (see Generallieutenant Staffelts Process), bleve som Beleiringsstropper tilbage paa Id 2 Batailloner Livgrenaderere; Barmelands eller Carlstads Jægere holdt Listedalen besat; Barmelands Infanterie-

Regiment kamperede i Hytter ved Strube, paa hvilken Gaard dets Chef med sin Stab tog Qvarteer. Beleiringscorpsets Chef, General Suremain, laa paa Sorgenfri. En Artilleriepark blev dannet mellem Refnegaardene, skjult for Fæstningen ved en høi Blænding af Granbar. Samme Dag viste sig paa Soen 4 Kanonschalupper, samt en bred Baad, hvorpaa en Morteer var placeret, hvilke endnu holdt sig udenfor Fæstningens Skudvidde.

Følgende Dag, den 3die August, blev fra Magistraten i Byen til Fæstningskommandanten anmeldt, at den svenske Oberstlieut. Ederstrøm var ankommen som Parlamentairstair og ønskede at underhandle, hvorfor Major Huitfeldt blev nedsendt til Byen. Parlamentairens Opfordring til at overgive Fæstningen blev kortelig afflaaet; derpaa henvendte han sig til Byens Magistrat og Borgere, forlangende, at disse skulde overtale Commandanten til Overgivelse, da man ellers strax vilde styde Byen i Brand. Hertil svarede Borgerrepræsentanten Jørgensen: "Hermed behøve de Svenske ikke at uleilige sig, thi sætte Byen i Brand kan Borgerne gjøre selv, hvilke de tilforn have viist." Parlamentairen begav sig tilbage med denne Besked, hvorpaa 2 Kanonschalupper roede op til Refneaaens Udløb, og begyndte at bestyde Fæstningen med sine 24pundige Kanoner i 3000 Alens Afstand fra Hovedvolden. Commandanten befalede at besvare disse Skud med vore 18pundige Kanoner paa Lange-Linie, rettede i Viseerskud; men den $\frac{1}{3}$ Kuglevægts Ladning af vort svage Krud i Forening med den ringe Elevation, gjorde, at Kuglerne vandede paa Halvveien og sprang ikke op igjen, som man havde gjort Regning paa. Man forsøgte at forege Krudladningen, men da sprang Kanonen, dræbte en Mand af Betjeningen og kvæstede alle de øvrige, saavelsom Lieuten-

nant Molthau den ældre, som der kommanderede Kanonen, hvilken tilforn var afflaet Druen, og faaes nu at have havt gamle Feil. Ruglerne fra disse Kanonbaade sloge ned i Fæstningen under en Vinkel af over 60°, men trængte alligevel over 2 Alen dybt ind i løs Jord. Da vore Rugler saaledes ikke i Begyndelsen naaede dem, bleve Kanonbaadene dristigere og roede frem mod Rødsbryggen under idelig Skydning. De tvende andre Kanonbaade havde imidlertid roet bag om Sæuen, og begyndte nu ogsaa fra Sænesundet at beskyde Fæstningen, der kun havde een 18pundig Kanon paa Overkongen at besvare disse Skud med. Da det begyndte at blive mørkt, rettede Fjenden sine Skud mere mod Byen, ligesom Bombardeerbaaden befaalede denne fra Bugten Bjernehullet paa Sæuen, mest med Bomber, der vare fyldte med Brandsats. Skrækken og Forvirringen mellem Fruentimmer og Børn i Byen blev snart grændsesløs, men Borgervæbningen, der holdt Byens Vagt besat, stod rolig paa sine Poster, medens Ruglerne flei dem om Dreene, og slog sin Tappenstræk igjennem Gaderne som om Intet var paa færde. Mod Midnat ophørte Beskydningen, og nu hørte man fra Fæstningen, hverledes Alt strømmede ud af Byen, der paa nogen Maade kunde komme bort.

Den 4de August begyndte Skydningen igjen. Man havde om Natten faaet Betænkningstid og bedre indrettet sig for Tilfældet. Ved at bruge en større Elevation, langede vore Rugler, ogsaa fra 12pundige Kanoner paa flere Batterier, godt frem. En Kugle skal have stregt langs Siden af den ene Kanonbaad og afflaet Mærene, hvorved mange Folk skulle være blevne blesserede. Paa Overkongen fik man nok en 18pundig Kanon opført, saavel som en paa Dronningens Batterie, hvormed man

snart indgjød Kanonbaadene i Sænesundet Respect; en af disse skal have faaet et farligt Skud —, hvorpaa de segte omhyggelig at skjule sig i Bugterne paa Sundets søndre Side, hvorfra de bestjode Kasseernen, mod hvis Langvæg prællede adskillige Kugler i skraa Retning, hvorefter tildeels endnu sees Marker. En Brandbombe faldt ogsaa paa samme Tid i Kasseernen, ligesom en i Hema-gasinet, der heldigviis betimelig blev opdaget og Ilden slukket. Samme Dag blev Fæstningen atter opfordret til Overgivelse ved Major Ankarsvård, der overleverede et truende Brev til Commandanten *). Om Aftenen da Skydningen noget ophørte, anholdt Magistraten hos Oberstlieutenant Cederstrøm, der kommanderede Flotillen, om 24 Timers Naabensstilstand, for at give Indvaanerne Tid til at redde sine Effekter ud af Byen, hvis Undergang syntes unndgaaelig. Denne Deputation blev henviist til Kronprindsen, som dengang havde sit Hovedquarteer paa Vestgaard i Bergs Præstegjæld, men Andragendet blev afslaaet.

Følgende Dag, den 5te August, blev denne Skydning fortsat, hvorved Byen blev ilde tilredt. — Medens Stadslægen Wittkugel besøgte Borgermesteren, Cancellieraad Heiberg, der laa syg i sin Bolig i Byen, gik en Kugle igjennem Huset og blesserede begge ved løbreyne Træ-

*) I dette Brev skal nemlig have staaet: "Derfor Commandanten endnu løser et Skud fra Fæstningen, gjælder det hans Hoved." Generalmajor Dhme lod dette Brev oplæse for et sammenkaldt Krigsraad, og da Ingen, efter Opfordring, derved vilde ytre sig, tog han selv saaledes til Orde: "Jeg er en ublevet Mand og maa alligevel snart dø; — Hr. Lieutenant Tønder, behag at fortsætte Skydningen!"

splinter. En Kugle fra Kanonbaadene i Cauosundet trængte 4 Alen dybt ind i en næsten massiv Stabel af Furuplanter paa Sørhalden; sammesteds trængte ogsaa en Kugle 2 Fod ind i en Størsteens Muursteensfundament, efter forud at have gaaet igjennem 4 Lømmervægge. Kronprindsen skal have ladet tilkjendegive Borgerstabet, at han fordrede deres fuldkomne Underkastelse inden Kl. 11 næste Dag, hvis ikke, lod han Byen besætte med svenske Tropper; da dette blev forkyndt Commandanten i Fæstningen, erklærede han, at han i saa Fald blev nødt til at flyde paa Byen. De Svenske indsaae nok ogsaa, at i dette Tilfælde vilde Scenen af 4de Juli 1716 sandsynligvis blive gjentaget, hvorfor de heller ikke viste sig saa nøieregnende, da Byfogden, Cancellieraad Dahl, den følgende Dag indfandt sig hos Kronprindsen med et Slags Underkastelsesact, kun underskrevet af nogle faa Borgere. Alligevel fik Byen betydelig Skade af de Bomber, som de følgende Dage bleve kastede mod Fæstningen, men ikke naaede frem; saaledes sprang 3 Bomber i Byens Kirke alene, ja endog i Træerne paa Kirkegaarden sadde Bombestykker dybt indsprængte, hvilket saaes indtil disse Træer bleve ødelagte ved Ildbranden 1826. Bomberne tændte Ild mange Steder i Byen, men den blev altid slukket ligesom ved et Underværk, enten af sig selv eller ved nogle faa tililende Menneskers Hjælp, og kun et enligt Huus øverst i Storkleven brændte af. 2 Arbeidsfolk, der gik paa Gaden, fik hver et Been afflaaet ved en Bombe, som sprang i et Huus ved den saakaldte lille Bro paa Sørhalden.

Da Byen saaledes havde capituleret, ophørte Skydningen nogle Dage fra denne Kant, hvilken Tid blev benyttet til ibrigt Arbejde paa begge Sider. De Svenske

anlagde et Batterie for 2 Morterer paa Sletten af Sau-
 een, bag en Bjergpynt ved en Tverdal, som fører mod
 Sonden; et større Morteerbatterie blev anlagt i en For-
 dybning paa Dens sydøstligste høie Bjergtop, hvor da stod
 tæt Furuskov, der skjulte Arbeidet, hvoraf man kun for-
 nam Larmen om Natten. For at underholde Communi-
 kationen med det mindre Batterie og Bugten Bjørne-
 hullet, saae man en Morgen, at om Natten var en Tran-
 chee anlagt tværs over Sletten, men da Arbeidet endnu
 ikke var fuldfærdigt, blev det strax afbrudt ved nogle
 heldige Kanonskud fra Fæstningen. Under det man der-
 paa vedblev at ruinere dette Arbeide med Bomber, rev-
 nede en Jernmorteer fra Munden til Fænghullet, men
 sprang ikke.

Paa Heiden ved Beien til Refne, 200 Alen nordøst
 fra Bygningerne paa Gaarden Glænde, opførte de Svenske
 et stort Batterie, saavel for Kanoner som Morterer, hvil-
 ket først nogle Dage senere, end Morteerbatterierne paa
 Sauoen, blev færdigt.

Besætningen i Fæstningen var heller ikke ørkesløs
 paa sin Side. Under næsten alle Fæstningens Værker
 ere hvælvede Kjældere eller saakaldte Kassematter; skal
 disse ikke i Tidens Længde bedærves, maa det igjennem
 Voldgangene ellers trængende Regnvand afholdes ved
 over samme opførte Skurbygninger. Den danske Regje-
 ring havde ladet disse Skurbygninger, der oprindeligen
 vare opførte af bordklædt og tegltækket Bindingsværk,
 ved pløiet Paneling indrette til Kornmagasiner, med
 Kornlofter saavel paa Bjelkerne som Hanebjelkerne. Skæ-
 deligheden af disse Bygninger havde allerede viist sig un-
 der Beskydningen fra Kanonbaadene, da mange Folk vare
 blevne saarede af Tagstensstykker, som Kuglerne afre-
 ve;

men denne store Mæsse tort Træ vilde sandsynligviis være endnu farligere under det heftige Bombardement, man kunde vente sig. Der blev derfor arbeidet af al Magt paa at nedrive disse Bygninger, og at fæste Levingerne ud over Boldene, hvor disse vare heiest. Ogsaa blev Skoven bortryddet fra Risummyren og Galgebakken, hvorved foresaldt idelige Skærmydsler med de svenske Forposter. En svensk General vilde tage Qvarteer paa Gaarden Odeberg, men blev derfra fordreven ved Haubitzgranater fra Overbjerget, fortræffeligen fæstede af Overconstable Ole Nilsen. Lieutenant N. W. Brock foretog en Recognoscering med Besætningens Regimentsjægere, og blev da den fiendtlige Forpostkæde befunden at strække sig fra Bjergene søndenfor Knardal over Gaardene Riis-
haugen og Sommerro til Elven nedenfor Listedalen.

Den 9de August, om Middagen Kl. 1, begyndte det store Morteerbatterie at spille med 10 Stykker mod Fæstningen, hvilket uafbrudt vedvarede til Kl. 7. At der paa Sauoen kun var Morteerbatterier, og disse i en Afstand af 1700 til 2000 Alen fra Fæstningens Hovedvold, bemærkes. Da dette Angreb kom uventet, blev det denne Dag kun svagt besvaret, hvilket tillod de Svenske at betjene sit Skyds med større Meaghtighed og Hurtighed, end siden fandt Sted. Ved dette Bombardements Begyndelse lod Commandanten den hele Besætning træde under Gevær; de Infanterister, som ikke vare commanderede til Tjeneste ved Artilleriet eller Brandvæsenet, hvilket sidst nævnte dirigeredes af Capitainvagtmester Vosgraff med største Mod, bleve saaledes staaende som ledige Tilskuere, udsatte for den fiendtlige Ild. Det U hensigtsmæssige heri blev senere indseet af Commandanten, og den Deel af Besætningen, som ikke havde Tjenesteforretninger, fik

Tilladelse at forblive i Kassematterne under de senere Dages Bombardement. Denne Dag bleve Mange i Fæstningen let, men Ingen haardt eller dødelig blesset, hvilket Held især maa tilskrives de mange Skjul og Kinkeltroge, som findes der, saaledes at man neppe behøver at bevæge sig over et halvt Snæs Skridt, førend man finder noget at skjule sig bag; hertil bidrog ogsaa, at de Svenske Bomberer i Almindelighed vare for lange, hvortil formodentlig Aarsagen var, at Bomberne bleve kastede fra et lavere mod et høiere Punkt, og saaledes naaede Marken tidligere, end saadant skulde stee efter Beregningen. Paa Pladsen udenfor Ravelinsporten, eller den saakaldte Materialgaard, faldt den Eftermiddag 10 Bomber, der dog ikke trængte over een Fod ned i Grunden. Denne Aften blev, som sædvanligt, Fæstningens Vagter først afsløste efterat det var bleven mørkt.

Artilleriets tapre og duelige Commandeur benyttede Natten til at anordne, at ved Dagens Frembrud saa mange Kanoner og Mortere, som muligt, kunde sættes i Virksomhed mod Sæuen, især for at demaskere det store Morteeerbatterie ved at bortskyde Skoven; dette lykkedes ogsaa efter flere Timers heftig Kanonade, under hvilken Luren var til de Svenske at blive forbløffede, saasom de neppe havde ventet en saa alvorlig Morgenhilsen.

Da Fæstningen er anlagt paa en ujævn Plaat, der dog fornemmelig hælder mod Vestsiden, giver dette Anledning til, at man fra denne Kant kan skyde bagind i mange af Fæstningens Værker, hvilket ogsaa formodentlig var Hovedaarsagen, hvorfor den denne Gang blev bestudt fra denne Kant; men denne Fæstningens Hældning mod Byen giver igjen den Fordeel, at man kan bruge Kanonerne paa sammes modsatte Side, ved at skyde bagud.

Her skulde vel saaledes bagtil lukkede Bærker eller detacherede Forter have været paa sit rette Sted, naar ikke det indskrænkede Rum i en femkantet Befæstning lagde Hindringer i Veien.

Den 13de August, da man var færdig med Nedrivningen af Skurbygningerne, paa den over store Krudttaarn nær, begyndte de Svenske om Eftermiddagen at skyde fra Kanon- og Morteer-Batteriet ved Glænde. Da dette Batterie blev anlagt over 2000 Alen fra Hovedvoluden, kunde man fra denne ikke tydeligt skjelne Arbeidet, men formodede, at samme blot gjaldt en Communicationsvei, eller et Slags første Parallel, hvorfor Arbeidet ikke blev forstyrret ved Skud fra Fæstningen forinden det var færdigt, imidlertid blev dette Angreb kraftigen besvaret, fornemmelig fra Bastionen Overdragen, der skød bagud. Denne Eftermiddag blev Hovedet skudt af den Høistcommanderende paa Glændebjerget, efter Eigende en Oberst Silfverstolpe.

Natten derpaa, mellem 13de og 14de August, foretog de Svenske en Recognoscering igjennem Byen med 1 à 200 Mand Infanterie, for at undersøge om Fæstningens Besætning ikke der havde Tilhold og hentede Fornødenheder derfra. De nærmede sig Borgerstandsporten i Rattens Mørke og bankede paa. Da de paa Anraab af den indenfor staaende Skildtvagt ikke svarede, og den vagthavende Officier, Lieutenant Meyer, steg op paa Muren for at erfare hvem der bankede, blev der skudt efter ham, men da vor Vagt skød igjen, trak de Svenske sig strax tilbage.

Næste Nat, mellem 14de og 15de August, foretoges en lignende Recognoscering fra Idéfanten. Noget før Dagbrækningen hørtes næsten paa een Gang Musketeskud

fra Fæstningens Bolde paa tre forskjellige Sider. Commandeuren for Hovedvagten lod strax slaae Allarm, da han med Grund befrygtede en Generalstorm, men snart blev alt igjen stille. Efter nogle Minutters Forløb begyndte en heftig Skyden fra Forterne paa fiendtlige Smaapartier, der i Morgendæmringen snege sig om samme, men trak sig snart tilbage. Ved nærmere Undersøgelse om Aarsagen til denne Allarm, forklarede Skildtvagten paa Halvmaanen i den bedækte Bei foran Ravelinsporten, at han i Maanestinnet saae en sluttet Infanterietrop komme marscherende opad Glaciet; da han affjød sit Gevær paa den, skjød den hele Trop igjen og løb tilbage. De øvrige Skud kom fra Skildtvagter paa de andre Kanter af Fæstningen, som troede at de burde respectere Allarmsignalet.

Skydningen mod Fæstningen fortsattes nu dagligen, og altid samtidig, saavel fra Sauoen som Glændebatteriet, dog aldrig om Natten. Strax Bombardementet alvorligen begyndte fra Sauoen, gif Kanonbaadene til Ankers bag Bratoen, og tog ikke mere Deel i Angrebet. Af Besætningen bleve Faa haardt, men derimod den største Part af samme efterhaanden mere eller mindre let blesserede, især af Steenstykker og Splinter. Paa Prinds Christians Bastion faldt en Bombe i et der af Muursteen opført Ammunitionshuus, hvori da befandtes næsten 200 $\mathcal{B}$ Krud. Explosionen rystede den hele Klippe i en utrolig Grad, og virkede saaledes paa Bastionens Revetementsmur, at den siden maatte nedtages og ommures. Af Besætningen paa Bastionen blev kun een dræbt, alle de øvrige ansaaes i Begyndelsen for døde, men kom efterhaanden tillive igjen, dog alle mere eller mindre blesserede. Af deres Saar viste det sig, at Murstenene, hvoraf Nu-

set var bygget, ved Explosionen vare sønderstødte i meget smaa Stykker, og denne Omstændighed maa man især tilskrive at de slap saa godt derfra.

Med Undtagelse af Commandantboligen, som tildeels laa i Skjul under en Hjeldvæg, vare nu alle ikkebombefaste Bygninger i Fæstningen ruinerede, ja endog i de bombefaste vare Bombestykker næsten allesteds indtrængte igjennem Vinduer og Døre. Capitainvagtimesterboligen var ganske fladt langsefter af 2 Bomber. En Kanonkugle fra Glædebatteriet streg langs Døren til den graa-stenmurede Cyal udenfor det store Krudtaarn, og sønder slog ganske den for sammes Jerndør anbragte store Laaskelaas, saaledes at Døren flet op paa vid Væg; Generalmajor Dyme, der næsten altid befandt sig paa Boldene, ilede derhen, lukkede Døren og satte en Pind i Krampen. Dertil indskrænker sig det Sande af den Begivenhed som fortælles i Skriftet: "Frederiksteen i Besleiringen 1814" — om en Bombe som var sprungen i Krudtaarnet. Nogle Kanonlavetter bleve sønderstødte, men endnu var den egentlige Beskadigelse af selve Fæstningsværkerne ubetydelig. Langt farligere var det moralske Angreb, som stæde ved at forføre Besætningen til Desertion, eller, maaskee rettere, til at forandre sin politiske Troesbekjendelse. Commandeersergeanten ved ideste Compagnie var nemlig paa denne Maade kommen tilbage fra Feltarmeen, tilligemed et Snes af samme Compagnies Menige; at disse roligen vare hjemme paa sine Gaarde, som laae i Nærheden af Fæstningen, ja endog havde erholdt skriftligt Lofte om Fritagelse for fremtidig Krigstjeneste, kunde ikke længe blive en Hemmelighed for Besætningen, hvis Koner og Kjærestes de Svenske tillode at besøge Fæstningen, ja endog at bringe Forfriskninger

med. Da nu desuden Besætningens Taalmodighed var sat paa en haard Prøve, idet der ikke sporedes ringeste Udsigt til Undsætning, lode alt for mange sig forlede til at snige sig bort; dog vare næsten alle disse Landværn fra de nærmeste Bygder, med Undtagelse af Commandeersergeanten ved vestre laurvigke Compagnie, en Corporal og 8 Mand af samme, der paa een Gang undvege, som man sagde, dertil forlede af en svensk Mand. Endelig udbrod en Morgen ved Daggry et formeligt Mytteri, idet hver Depotdivision samlede sig hos sine respective Chefer og erklærede at de ikke længere vilde forsvare Fæstningen; men Mandstaberne af Landværnsdivisionerne foretog sig forsigtigen ikke noget saadant, omendstjont de vare Anstiftere af det Hele. Ved fælles Bestræbelser af Divisionscheferne, samt især ved Second-Commandanten, Generalmajor Petersens Virksomhed og Indflydelse, der var ligesaa agtet af Besætningen formedels sin Forstand og Kyndighed, som Generalmajor Dhme for sit personlige Helttemod, blev denne Sammenrottelse gjort frugtesløs, og enhver gik ordentlig til sine Tjenesteforretninger efter nogen Snakken frem og tilbage, under Bebreidelser af Anstifterne for Mangel paa Ordholdenhed. Til Berømmelse for Artilleriet, saavelsom Underofficierer og Menige af vnseske og borgeske Compagnier, maa bemærkes, at de troligen fulgte sine Officierer og ikke toge Deel i Sammenrottelsen, hvilket især bidrog til at den store Hob gav saa snart efter, da den ikke vovede at lade det komme til aabenbare Fiendtligheder imellem Besætningen indbyrdes.

Dette fortælles her, ikke for at bestjæmme de enkelte brave Mænd, som ogsaa fandtes blandt disse graae Landværn, men for at være Sandheden tro, og for at med-

dele Efterflægtren et belærende Exempel paa, hvorvidt man under lignende Forhold kan stole paa constriberede Folk.

Imidlertid havde de Svenske ogsaa paaabegyndt at anlægge et Batterie overst i Duskleven, omtrent 1000 Alen fra Fæstningen. Dette Batterie, der ikke kom istand før Fæstningens Overgivelse, vilde blevet farligt for denne, idet samme næsten retvinkligt kunde beskyde Dronningens Bastions nordre Face, i hvilken det store Krudtaarn er anbragt, som indeholdt næsten det hele Krudforraad, og hvis ydre Muur senere blev befunden saa skrøbelig, at den maatte nedtages og ommures.

Saaledes hengik Tiden, just ikke behagelig for Besætningens Officierer, der Dag og Nat maatte vaage mod Angreb udenfra og Mytterie indenfor Murene. Mandagen den 15de August mod Aftenen begyndte de Svenske Skydningen heftigere og sildigere end sædvanlig og ophørte først da det var aldeles mørkt; dette, saavel som den Omstændighed, at ved Skydningens Ophør hørtes et almindeligt Hurraraab fra de svenske Batterier, vakte Opmærksomhed i Fæstningen. Strax derpaa kom Major Huitfeldt fra Dverbjerget*) og meldte Commandanten, at han havde sikker Underretning om, at Regimentet Royal Svedois var ankommen til Listedalen, og at dets Bestemmelse var at løbe Storm mod Fæstningen, hvor paa Generalmarsch blev slagen. De af Alger og Brod

*) Hans Stilling var yderst mislig i Tilfælde af en Storm, da Besætningen paa Dverbjerget langt fra ikke var stærk nok til at forsvare dets vidtløftige Værker. For dette Tilfælde havde han rigtignok Ordre, at fornagte Kanonerne og retirere til Fæstningen, men Veien derhen er altfor lang og besværlig til, at saadant Tilbagetog rimeligviis kunde lykkes.

anførte Divisioner beordredes at besætte Udenværkerne mod Øst og Nord, eller den saakaldte Enveloppe, ligesom Bagterne i den bedækte Bei bleve indtrukne. Saaledes stod man under Gevær i Regn og Mørke, da Kl. 11 tvende Parlamentairer bleve anmeldte fra Borgerstanden, til hvis Modtagelse begge Commandanter ilede ned. En halv Time senere saae man det oplyst i Commandantboligen igjennem de af Bomber udslagne Binduer, og saaes der nogle fremmede Herrer, saavel i svenske som norske Uniformer. Dette var den svenske Major Pohlmann og den norske Major Brock, som kom for at forkynde og besørge effectueret Conventionen af Moss, ifølge hvilken Fæstningen skulde overleveres til de Svenske. Næsten paa samme Tid saae man det Bærmelandste Infanterie-Regiment rykke ind af Fæstningens vestre Port. Regimentet besatte strax det store Krudtaarn, Hovedvagten og Ravelinet for østre Port, hver med et Compagnie, hvilke alle, saavelsom Regimentets øvrige Styrke, bleve staaende den hele øvrige Nat med Geværet ved Foden. Besætningen beholdt sine Qvarterer for Natten, og skjønt saare nedslagen over Tingenes tilsyneladende mislige Stilling, sov man endelig denne Nat rolig efter saa langvarig Udmattelse. Strax de svenske Tropper vare indrykkede blev Lieutenant N. W. Brock sendt til Forterne, for at forkynde den Commandantbefaling, at Besætningerne skulde rykke ind til Fæstningen, med Undtagelse af den Næstcommanderende, der med 2 Mand skulde blive tilbage, og overlevere Fortet til de Svenske, naar disse dertil meldte sig.

Den 16de August om Morgenens indfandt samtlige norske Officierer sig hos Commandanten, hvor man da udførligere blev underrettet om det Forefaldne. Gene-

ralmajor Dhme erklærede sig syg, og overdrog den videre Commando til Generalmajor Petersen, som befalede at Besætningen Kl. 9 skulde fremmøde i Borgerstrandsen, hvorfra den udmarscherede med klingende Spil og flyvende Fane, langs en svensk Troppelinie, der strakte sig fra Bryggene over Torvet og Broen til Busterudgaden. Besætningen tog af til Østregade, hvor samme blev opløst og forlovet til deres Hjemsteder, men paalagt, forinden at aflevere sine Vaaben paa Byens Raadhuus. Officiererne bleve meddeelte svensk Pas til sine Hjemsteder, forsaavidt de boede udenfor Frederikshald, men maatte forinden underskrive en Forpligtelse, aldrig mere at fere Vaaben mod Sverige. Denne Clausul var ikke førend nu omtalt, men var ellers udtrykkelig betinget i den paa Moss affluttede Vaabenstilstands Art. 3.

Besætningen havde været saa særdeles heldig, ikke at faae nogen Mand dræbt ved fiendtligt Skud. Af de to Ovenmeldte faldt den første da Kanonen sprang, og den sidste da Ammunitionshuset fløi i Luften, antændt af en fiendtlig Bombe. Endeel Syge og Blesserede bleve indlagte paa det militaire Sygehuus i Byen, men alle, som paa nogen Maade vare istand dertil, hinkede hjem, hvoriblandt ogsaa befandt sig alle Blesserede fra Explosionen af Ammunitionshuset, forladende med blandede Følelser et Sted, som, alle Besætningens Anstrængelser uagtet, nu i al Mag blev prydet med det svenske Flag, hvilket siden modtog nogle smaa Forandringer under Navn af Unionsflag, da Fæstningen igjen blev besat af norske Tropper i Marts 1815.

Den første svenske Commandant paa Frederiksteen var, efter Sigende, en Major Staff, der pludselig afgik ved Døden Dagen efter han havde tiltraadt sin nye Bestilling.

Til Slutning nogle faa biographiske Notitser om de i det For-
regaaende berørte Personer:

Johan Andreas Cornelius Ohme var en Holstener af Fødsel, og havde tjent sig op i det dansk-norske Artilleriecorps, hvis Chef han blev i Aaret 1809, samt Oberst; kort derpaa afgik han fra Artilleriecorpsen, og udnævntes i 1810 til Commandant paa Frederikssteen og i 1812 til Generalmajor. Allerede som ung Officier udmærkede han sig ved Mod og Charakterfasthed, især under et Theaterslag i Kjøbenhavn, hvor han var den eneste Officier, der vovede at tage Studenternes Partie mod Garnisonens Officierer og Høffet, og fortaltes af et Dievidne, at han kun slap ud af Parterret med Liv og hele Lemmer, ved at bane sig Vej igennem den fiendtlige Masse med Kaarden i Haanden. Som garnisonerende i Throndhjem havde han der en uheldig Kjærlighedsforstaaelse, idet en fornem Rival blev ham foretrukken, hvilken Hændelse havde den vigtigste Indflydelse paa hele hans øvrige Liv. Han forlob snart Norge, besluttede aldrig at gifte sig, og hengav sig til Udsvævelser, fra Randen af hvilken Afgrund hans gode Genius dog snart drog ham tilbage. Hans ædle, mandige og imponerende Udseende vil aldrig glemmes af Enhver, som saae og kjendte ham. Paa Alderdommen blev han svagelig, især plagedes han af Asthma, som allerede under Beleiringen nødte ham til at tilbringe Natten i en Lehnestol, og som ved ringeste Afsættelse berøvede ham Sandsernes Brug. Paa denne Maade svækkedes efterhaanden hans Aand og Legeme. Ved Frederiksstads Tilbageleverelse til de norske Tropper i Aaret 1815, udnævntes han til sammes Commandant, og bøde 5te Marts 1818, ugift. Hele sin efterladte Formue skænkede han i sit Testamente til fattige Officier-Døttres Opdragelse i Norge, Danmark og Holsteen, og udgjorde Norges tilfaldne Tredebeel 4870 Spd. 40 s.

Johan Daniel Frederik Petersen, Chef for det søndenfjeldske Infanterie-Regiment, blev af Kong Christian Frederik udnævnt i 1814 til Generalmajor og ansat midlertidigen som Com-

mandant en second paa Frederiksteen. Hans Fader var Stiftsamtmand i Christiania; hans Frue en Datter af Geheimeraad Scheel i Kjøbenhavn, og Søster til Prinds Emil af Augustenborgs Gemalinde. Han var en sin Verdensmand af megen Landsdannelse; besad en udbredt Læsning, især i det militaire Fag, hvormed han, saavelsom hans Frue, forbandt det simpleste og fordringsfrie Udvortes. Han havde tidligere tjent ved den danske Armee, var Compagniechef i norske Jægercorps, og senere Bataillonscommandeur i andet agershusiske Infanterie-Regiment, indtil han 1810 blev Commandeur for søndenfjeldske Infanterie-Regiment, og var en af sammes Deputerede paa Eidsvolds Rigsforsamling. 1814 forlod han Krigstjenesten, og fremskyndte en mangeaarig smertefuld Sygelighed hans Død den 25de September 1816.

Frederik Christopher von Ditten, født 28 Januar 1761, dansk af Fødsel, Oberstlieutenant og Commandeur for 2den nationale Bataillon af søndenfjeldske Infanterie-Regiment, var en studeret Mand med juridiske Kundskaber, og deltog i Bataillen ved Toverud 1808, hvor Grev Mørner blev tagen til Fange. Han afgik paa Bartpenge ved Armeeforandringen 1818, og døde den 1ste April 1832.

Arild Christopher Huitfeldt var 1808 Compagniechef i søndenfjeldske Infanterie-Regiment, da han førte øverste Commando over Expeditionen mod Præstebakke, en af de æresfuldeste i dette Felttog, hvorfor han blev udnævnt til Major og Ridder af Dannebrog. Da Bestyrelsen af hans Privateiendomme krævede Anvendelsen af hans hele Virksomhed, gik han ud af activ Militærtjeneste i Aaret 1810, men var strax færdig til igjen at indtræde i 1814, da Fædrelandet kaldte ham til ny Krigervirksomhed. Han udmærkede sig under Beleiringen i 1814, som Commanderende over Forterne, ligesaa fordeagtig som i 1808, og saa Militaire kunne rose sig af, under en lang Tjenestetid at være bleven saa elsket og agtet af Over- og Undermænd, som denne ærværdige Olding, der endnu lever paa Gaarden Eftevig ved Frederikshald. Han er født 1769 i Dnsø Præste-

gjæld. Hans Fader var den i 1792 afdøde Generalmajor og Storkors af Danebrog Valentin Wilh. Hartv. Huitfeldt til Ellinggaard, og er han saaledes en værdig Uetling af Haldens kjække Forsvarer i 1660, Oberst Tønne Huitfeldt.

Johan Emrich Schlösser, af gammel nederlandsk Adel, men født i Norge, hvor Faderen var Regimentschef; var Compagniechef i Maret 1808 ved nordenskiöldske Infanterie-Regiment, da han afgav Prøve paa stort personligt Mod ved Bestormelsen af Ørje Bro, hvor han fik tvende farlige Studsaaer, saa man længe frygtede for hans Liv, og som nødte ham til at udtræde af den active Militærtjeneste med Charakter af Major; men 1814, da han nogenledes, men ei fuldkommen, var restitueret, var han strax villig at opofre sine sidste Kræfter for Fædrelandet. Han døde i Maret 1824.

Johan Peter Vosgraff, Capitainvagtmeister. For at kunne gifte sig med en Datter af daværende Tolber Knap paa Frederikshald, forlod han tidlig Tjenesten som Lieutenant ved søndenskiöldske Infanterie-Regiment, da han blev ansat som Vagtmeister-Lieutenant og senere som Capitainvagtmeister ved Frederikssteen. Al hans Eienedom blev saagodtsom ganske ruineret i 1814. Saa militaire Forfremmelser udenfor Tour have vel derfor neppe vaakt mere almindelig Tilfredshed, end da Hans Majestæt Kongen naadigst udnævnte denne værdige Mand til Major og Undercommandant paa Frederikssteen, under hvis Forsvar han havde aflagt de utvetydigste Prøver paa sandt Heltemod. Han blev siden Oberstlieutenant i 1819 og døde 6te Mai 1827. Han var født 1748 i Rakkestad Præstegjæld.

Hans Peter Tharum, f. 1763, Capitain og Compagniechef i søndenskiöldske Infanterie-Regiment, afgik paa Bartpenge 1818, og døde i 1844.

Jacob Holst Uger, f. 1773, ogsaa Capitain og Compagniechef i samme Regiment, udmærkede sig 1808 som Commanderet paa Glozillen ved en heldig Landgang og Overfald paa svenske Qvarterer i

Bahuslehn. Han døde 22 Aug. 1811 som Oberstlieutenant og Chef for det Christianssandiske gevorbne Musfeteercorps, samt R. af S. D.

Brostруп Müller Schnitler, f. 1776, Capitain i Ingenieurcorpsset og Commandeur for Ingenieur-Detachementet paa Frederiksteen 1814, døde 1839 som Major paa Vartpenge.

Claus Ferdinand Tønder, f. 1784, Premierlieutenant og Commandeur for Artilleriet under Frederiksteens Beleiring 1814. Hans ubviste Heltemod og gode Conduite ved denne Leilighed er noksom erkjendt. Døde i Marts 1844 som i Raade affædiget Batteriechef.

Peter Maar Egede Molkau, f. 1789, Premierlieutenant ved den nysoprettede søndensjælske Artilleriebataillon. Paa Vartpenge siden 1818, og nu constitueret Undertolbetjent paa Frederikshald. Blev blesseret, som ovenmeldt, da Kanonen sprang.

Ole Arnt Thesen, f. 1777, fik Capitains Charakter nys for Beleiringen. Afgik som Compagniechef paa Vartpenge i 1818, og døde 11te Febr. 1833.

Ulrik Frederik Reichmann, f. 1778. I 1814 Inspections-Officier for det militaire Sygehuus i Frederikshald, og staaer endnu i Tjenesten som Chef for vaageste Compagnie i Gubbrandsdalen.

Nils Werenskiold Brock, f. 1786, Premierlieutenant og Chef for en Depotdivision; siden 1841 i Raade affædiget Corpschef. Forsfatteren til disse Blade.

Tollef Wieghe, ligeledes Premierlieutenant og Chef for en Depotdivision. Afgaaen ved Døden.

Waldemar Wilhelm Bang, Premierlieutenant og Bataljonsadjutant, var Student og blev Officier 1808; forlod Militærtjenesten 1814, tog juridisk Examen, og er senere død som Procurator i Tønsberg.

Paul Andreas Molkau, f. 1786, Premierlieutenant ved søndensjælske Infanterie-Regiment; — paa Vartpenge siden 1818.

Jacob Christopher Meyer, Secondlieutenant ved Do., nu Overtoldbetjent i Thronbhjem.

Johan Christopher Broch, f. 1795, Secondlieutenant ved Do, nu Capitain og Chef for en Landværnsdivision i 1ste agershusiske Infanteriebrigade.

Frederik Daldorph, f. 1795, ligesom Næstforanstaaende.

Johannes Bergh, Maanedslieutenant, død som Undertoldbetjent i Laurvig.

Johan Frederik Hals, Capitain og Regimentsquarteermester, var i mange Aar Regimentsadjutant ved søndenfjeldske Infanterie-Regiment. Døde som Toldinspecteur paa Frederikshald.

Gottfried Frederik Nicolai Weber, var Regimentschirurg i mange Aar ved søndenfjeldske Infanterie-Regiment; tydt af Fødsel, og almindelig elsket for sin gudslike Charakter. Han døde kort efter Freben.

Som hæderlige Deeltagere i Frederikssteens Forsvar fortjene ogsaa følgende Navne her til Slutning en Plads: Overconstabel Ole Nielsen, der endnu lever som fattig Arbeidsmand paa Frederikshald, er stokdøv — den gamle Artillerists sædvanlige Lod; Fyrværkeren Dørum; Artilleriesergeant Lund; Corporal Sande af østre jarlsbergske og Vicecorporal Stilling Olsen af ondsøske Compagnie, samt den gamle flinke Artillerist Ole Bückenæs.



LIBRARY OF CONGRESS



0 028 112 495 A